

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az elégtétel.

Quos ego! Majd adok én nek-
 tek! Ezen szavakat adja Ró-
 ma hősköltője a szigonyos
 tengeristen ajkaira, midőn az,
 az itéleti vihartól megkorbá-
 csolt hullámoktól egy szemhu-
 nyorítással csendesre simítja.

Ezen méltóságos költői kép ismétlődött
 Magyarország parlamentjében akkor, midőn Ti-
 sza Kálmán miniszterelnök néhány közös kato-
 nának a Hentzi-szobor körüli tüntetése miatti
 interpellációra felelt.

Két napig lázban volt az egész ország, ide-
 ges nyugtalansággal nézett mindenki hazánk
 kormányelnöki széke felé; mert tudta, hogy
 soha nehezebb helyzetben nyilatkozni nem le-
 het, soha érzékenyebb oldaláról nem sérthetnek
 meg a magyar szívet.

Az egyetemi ifjúság, a nemzet nagy fája-
 nak fakadó bimbója, mint az ország pezsgő lel-
 kiismerete, ábrándos honszerelméhez arányos
 tépelődéssel, önuralmatlan kétséggel hullámozott
 a főváros terein; jelezvén, hogy milyen mély
 és általános a magyarnak megbotrányozása
 afölött, hogy hazája fővárosában, a legmaga-
 sabb trón s az állam védelmére közpénzen tar-
 tott hadsereg tisztjei, tüntetőleg ünnepet csap-
 nak oly emlékeknek, melyeknek hallatára, mint
 testbe szorult golyótól, megcsavarodik a hazafi
 szíve.

A magyar miniszterelnök feláll az ország-
 házban, olimpiai nyugalmát figyelemtől meredt
 arcok bámulják, a hon atyái lesik ajkáról a
 szót; mert amit mondandó lesz, attól függ a
 Kárpátoktól Adriáig a keblek nyugalma. Szen-
 vedélytelen tárgyilagossággal elmondja az ügy-
 vizsgálat adatait, konstataálja, hogy politikai cél-
 zatosságot a tényben föl nem fedezhetni, elkö-
 vetőinek az, eszük ágában se volt; kegyelet
 ténye akart csak lenni az egész, de helyte-
 lenül s tapintatlanul intéztetett.

Én biztosíthatom a képviselőházat, — így
 folytatja — hogy a nemzeti önértet minden
 sérelem ellen megóvni éppen úgy kötelességem-
 nek tartom, mint bárki más; és nagyobb meg-
 nyugtatásul kifejezem azon meggyőződésemet,
 hogy ez a döntő, elhatározó körök nézete, a
 katonai körökben is, fel a legfelsőbbig. Meg-
 vagyok győződve és biztosíthatom a t. házat,
 — végzé a miniszterelnök — hogy meg fog
 történni az intézkedés, hogy hasonló dolgok
 ne történjenek.

Ezen komolyan és határozottan hangsúlyo-
 zott szavaknak óriási volt a hatása. Amit senki
 nem is remélt, az ellenzék összes árnyalatai
 mind egyhangu helyesséssel vették a választ
 tudomásul; sőt az elismerés különféle fokával
 kisérték az összes magyar napilapok. És ami
 ennél is kellemesebb nekünk, nagyon haragszanak
 érte a német zeitungok, melyek ebben a ma-
 gyarok újabb nagy győzelmét tekintik.

Pedig ami érzésben követeltetik, semmivel
 sem több, mint ami bennünket, mint államot,
 törvényszerűleg megillet. Hisz Magyarország
 vérben és pénzben a hazafiság és lojalitás leg-
 magasabb igényeinek képest járul az állam és
 trón védelmének súlyos terheikhez; évenként
 negyven ezer ujoncot — a nemzet erejének fölét
 — adunk a császári és királyi hadseregbe s a
 jelen állig fegyverkezett béke bizonytalan évad-
 jában életünk és vagyonunk, jelenünk, multunk
 és jövőnk első sorban ezen katonaság védel-
 mére van bízva. Nem lehet tehát közömbös sen-
 kire nézve sem, hogy a közös hadsereg intéző
 köreiben milyen szellem uralkodik? minő őszin-
 teséggel tiszteltetik és támogattatik Magyaror-
 szág alkotmányos fenállása? népének érzelmei
 hogyan respektáltak? s a magyar által péld-
 dátlan önmegtartóztatással rég elfelejtett sérelmek,
 a másik oldalon miképpen viszonzottak?

Tagadhatlan, hogy a közös hadseregben,
 éppen a jelen kormányunk saját állandóságából
 merített erősebb befolyása folytán, számtalan

oly apróbb s nagyobb pótlás létesített, mely
 Magyarország új közjogi helyzetének s teher-
 viselési arányának már illedelmileg is elalkud-
 hatlan folyományát képezi; névszerint a magyar
 nyelvnek s történelemnek a katonai nevelő-in-
 tététekben megfelelő tisztos hely és szerep jutott
 s ezáltal a jó gyümölcseivel biztató mag el van
 vetve a jövő javára. Másrészt azonban megfog-
 ható, hogy a más világnézetben nevelkedett,
 az ötvenes évek nyomasztó légkörében nagyra
 nőtt s jelenleg domináló katonai generáció, bár
 felülről és alulról egyaránt szorítják, nehezen
 tud beletörődni az alkotmányból folyó ujta-
 sokba s ismétli azon lélektani törvényt, hogy:
 Amit Jani nem szokott meg, János nem kap azon.

És effőlött csak az intranzigensek ütődnek
 meg, akik elfelejtik, hogy minden rendszerválto-
 zás ily nélkülözésekkel jár, pláne a hadseregé,
 melynek egységes szellemét ezen magas érde-
 keknél még magasabb érdekekért — az osz-
 trák-magyar monarchia életbiztonságának érde-
 kéért — megbolygatni, dekomponálni semmi
 áron sem szabad.

Ily viszonyok között kiszámíthatlan bec-
 csel és eléggé nem méltatható fontossággal bír
 a magyar miniszterelnöknek a »felső és legfel-
 söbb katonai körök nevében is« tolmácsolat ab-
 bel nyilatkozata, hogy a magyar nemzeti érde-
 kek, aspirációk és jogok, a meddig a legfő cél,
 a honvédelem eszméje rovására nem esnének,
 teljes mérvben respektáltak és teljesítettek.

Midőn a mértékadó körök ily határozott
 s utógondolat nélküli elismeréssel hajolnak meg
 a magyar állam méltóságá elé, akkor azok-
 nak, akik bölcs mérséklettel s józan megfontol-
 lással állítják fel a magyar igények mértékét,
 nem lehet a cs. és kir. közöshadsereggel szem-
 ben más feladatuk, mint a szépen, őszintén s
 minden oldalról asszekuráltan megindult össze-
 forradás, egygyétartozás érzelmeinek gondos
 ápolása.

Mindenki tudhatja s ha tetszik tapasztalhatja
 is, hogy az utóbbi évtized folyamán kiképzett
 fiatalabb tisztiek egészen a jelenlegi közjogi és
 alkotmányos fogalmak szerint gondolkodnak.
 Művelt s hivatásszerető emberekről nem is lehet
 mást föltenni, mint azt, hogy a védelmükre
 bizott hazának, és ezen védelemért pénzben,
 vérben bőven fizető polgárságnak tényleges ál-
 lapotait, mint melyeket az ő haduruk, a mi
 Királyunk, részenként és egészben esküvel meg-
 pecsételt, tudomásul veszik s respektálják. E
 részben nálunk is egészen kecségtetők a viszo-
 nyok, csak azon kell lenni kölcsönösen, hogy
 ez a jó egyetértés a síma és tapintatos érint-
 kezések gyakorisága által mind bensőbbé vál-
 hassék.

Ilyen álláspont mellett — ha már megtör-
 téntek a budai temetőben azok a balfogások —
 valóban pártkülönbség nélkül örülni kell annak
 a nyugalmas méltósággal imponáló erőnek,
 mellyel Tisza Kálmán a viselt dolgokat taglalta
 és annak a hősiességnek, mellyel a törté-
 téteket kárhóztatta. De talán még örvendete-
 sebb az önértet ezen tényeinél az, hogy a kor-
 mányelnöknek alkalmá nyílt a döntő katonai
 körökben provokálni oly nyilatkozatokat, mely-
 k a nemzet történeti tradícióinak sérthetle-
 ségért kezdeskednek s egyuttal a régi felfogásba
 belekövült aranygallérosoknak kerekén tudtukra
 adják, hogy a hadseregnek semmi címen se
 szabad politizálni; mert annak nem a trón
 és nemzet között, hanem mint jogór-
 nek azok mögött van a helye.

Az illetők a mostaninál világosabban szóló
 és kevésbé félreérthető rendreutasítást még nem
 kaptak. Most már megérthetik ők is, hogy a
 magyarnak és királyának érdeke nem
 kettő, melyet a hadsereg választ el,
 hanem egy, melyet amaz szolgál ni van
 hivatva. M.

Nyilt megjegyzések a „Viharjelek“-hez.

A »Wiener Allgemeine Zeitung« — ezen
 a külügyeket érdeklőleg a leggyorsabban és
 leghitelesebben értesült bécsi lap — a keleti
 ügyek felől a tavaszi közleményül egy komo-
 lyan tájékoztató cikket hozott, melyet mi a
 »Bácska«-ban már azért is reprodukálni kíván-
 tunk, mivel — habár egyelőre — azon véleményt
 veszélyeztetettük is, hogy hamarjában Keleten a
 béke nem fog megzavartatni s így annak teljes
 átalakítása sem fog megtörténni. Mert ezt az
 európai nagyhatalmasságok minél tovább elodá-
 sznának, mivel saját igénytelen nézetünk sze-
 rint is: az Aksakov által prekoncipált koalíció
 sem áll még teljesen készen, miután Bismarck
 békéje is a katolikus egyház fejével most meg
 realizálása elébe; az angol meg Irlanddal még
 nem kötötte meg a békét, amit pedig így vagy
 amúgy, de meg kell csinálnia, nehogy az ok-
 vetlen bekövetkezendő európai koalíció háta
 mögött, akár a német birodalom, de akár az
 angolok disszenterjei — amott a katolikusok,
 emitt meg az irek zavart csinálhassanak: azért
 mi mégis a »Wiener Allgemeine Zeitung«-nak
 közölt cikkét már azért is figyelmébe ajánljuk
 a »Bácska« tisztelt olvasóinak, mert az, mintegy
 megerősíti a mi keleti viszonyokról táplált né-
 zeteinket: hogy t. i. a bulgár-szerb háború
 idézte elő az oroszoknak meghátrálását
 s hogy ez csak kezdete azon törekvéseknek,
 melyek Európának Aksakov által megjósolt
 koalícióját foghatják esetleg eredményezni. Ami
 azonban nem zárja ki a »Wiener Allgemeine
 Zeitung« hitének is megvalósulhatását: hogy t. i.
 amennyiben az orosz békén túrná a Keletről
 tett kieszakmotiroztatását: egyideig még a koa-
 lició is szünetelne. De hogy az emlegetett koa-
 liciónak, a viszonyok előhaladásánál fogva, előbb-
 utóbb realizálódnia kell, mert ez a civilizáció
 postulatuma, melynek a moszkovitzmus minden
 más vallást és nemzetiséget és fajokat ignoráló
 s erővel absorbeáló zsarnok-rendszer intenciója
 kell, hogy okvetlen meghátráljon. Mert hát ez
 nem csupán a művelt emberiség, de létkérdése
 is a világ előhaladásának: ez többé nem
 problema, hanem kell, hogy valóság
 is legyen.

Ez, igenis érett gyümölcs lesz a mi
 időnkben, a midőn már több oly nagy államok
 is felülkerekedtek, melyek a moszkovitzmus
 szemébe is mernek nézni; minők: az egyesült
 nagy Németország; a konszolidált kibékült
 Ausztria-Magyarország; az egyesült s magna-
 gyobbodott Itália; a függetlenített keleti szlá-
 vok, oláhok és görögök kisebb, de egyéredők
 államai; és a katonailag megerősödött Francia-
 ország is, amennyiben időközben republikai
 ingatag velleitásaiból és örökös kormányválto-
 zásaiból kivetkezik; s végre a többi latin fajok:
 a portugál és spanyolok, a svájciak, belgák,
 hollandok s a skandináv és dán oroszellenes
 szomszéd nemzetek, melyek már rég érzik és
 túrni kénytelenek az agyaglábú orosz birodalom
 végnélküli megnövekedésének nyomasztó ter-
 heit és félnek is attól, hogy végre őket is meg-
 értheti azon emberi végzet, mely a nemzetekkel
 is közös, midőn egy erősebb által leigáztatnak
 s végre meg is semmisíttetnek.

Hát ettől egyaránt irtóznak Eu-
 rópa művelt nemzetei s hogy evégből az
 oroszról szimpatiajukat egyaránt meg is von-
 ják úgy az Alpesek, mint a Kárpátok s a déli
 róma nemzetei: ki csodálkoznék ezen? Mert
 végre is, a kicsiny és nagy nemzetek egyaránt
 fenn akarják tartani individualitásaikat; s le-
 hetséges lesz-e ez: ha a fagyos ember soha
 nem állapodik meg emészthetetlen nagy-
 ságában? s mind tovább-tovább ter-
 jeszkedik, mert azt véli: ez hatalmá-
 nak, erejének kritériuma?

Hát nem-e ekként terjeszkedett első Na-
 poleon is, nem annyira országának megnagyob-
 bodása, mint inkább abbéli hatalmának kiter-
 jesztése tekintetéből, hogy az országokat csak

egy osztogatta fivérei és generálisai között, mintha az egész világnak csak ő lett volna egyedüli ura? és mi lett ezen generális nagyember kiereszkölt győzelmeinek a végeredménye?

Hogy az európai coalitio ellene is megalakult és ő is legyőzetett, amint kell, hogy a modern telhetetlenség: a nemzetek és országok megemésztő boa constrictora, az orosz, nagyravágyás ellen is megalakuljon egy ily coalitio, mely örök időkre vegye el kedvét az oly ambícióknak, melyek csupán hódításokból élnek s eme hódításokat is nem is csupán teyvereiknek köszönhetik, hanem inkább cselszövényeiknek s az olynemű előkészített szivtelen és jellemtelen igazgatásainak, minőket az orosz egész szenvedélyvel és virtuozitással űz; s ezek: az idegen országok nemzetfajának hosszú éveken át való felizgatása s ellenséges praeparálása illető kormányok és fejedelmek ellen; sőt itt—ott még gyujtogatások által való megriasztása és lelkiismeretlen megkárosítása is, mint ez csak legközelebb Galiciában a vasutak vonalában gyujtogatások által is egy egész vagy fél város elpusztításában és ezek meg ezrek koldusbotra való juttatásában is nyilatkozott.*)

Hát ezeket s ehhez hasonló embertelen eljárásokat Európa csak folyton tűrje? ... s az olyatén lovagias nemzetek, mint akár a mai Németország, akár Ausztria-Magyarország, de sőt a komoly Anglia is, melyek csak az egyenes ellenségeskedésre határozhatják el magukat, de a graeca fides legrosszabb nemének, az orosz brutális eljárásnak nemcsak hogy nem baráti, de a nemzetek előleges fellázítását s előre leendő ellenséges praeparálását is, csak hallgatással tűrik s méltó megvetéssel utasítják is el maguktól: hát ezen említett lovagias nemzetek, talán folyton összetett kézzel nézzék mig fejük fölött összezsap a hullám?

Ezt nem tehetik! Végre mindezek ellenében egyszer meg kell mutatniok, hogy a minke kezdete volt, végének is kell lennie, t. i. az orosz ereszakoskodásoknak és áskálódásoknak! S hogy, a mi nem egészséges alapon indult Oroszország részéről, annak egyszer össze is kell omlolnia. S ez azért történik, mert nem is egészséges alapon indult meg, hanem indult a különböző idegen nemzetek ereszakos együvé tartásával.

Hát meddig tarthatók ezek össze? s lehetséges-e az, hogy csakis az ereszakos amalgamizáljon, amidőn a népeket és nemzeteket csak a rokonság, a szeretet kötheti össze?

Hát vajjon Róma ekként járult-e el nagy birodalmának megteremtésében? s nem-e hagyta meg mindeniknek istenét? s nem fogadta-e el ezeket mint magáét? s nem-e nemzeti szokásaik s bizonyos önállóságuk respektálása mellett, még materiális jólét és csinált kőutak s érdeklőzőség, és igazságos kormányzat által terjeszkedett (mindezekben ellenkezőleg az orosz-szal) mert tudta, hogy az ereszakos magában csak visszataszít?

Hát igen, valóban! Róma jó eszközökkel kívánt hatni; s mégis elmúlt: mert nem birt a civilizáció valódi eszközével, a kereszténység állami elfogadásával s erkölcsi átültetésével is egyszermind! S az orosz birodalom: az orthodoxismus — ezen fellázadásával — a katolikus Róma s a valódi kereszténység ellenében: talán hosszabb időre számít, mint a római birodalom?!

Ebben felette csalatkozik! Elmúlik ő is, minden nagysága mellett; s ha az orthodox népek egyáltalában, nem vetkeznek ki nemzeti gőgösségükből, mely a vitéz szerbeket és bulgárokat kivéve, kevésbé vagy többé minden orthodox nép tulajdona**) s mely az ő első lázadásuk eredménye; s nem térnek vissza az egységes katolikus s a lehetőleg egy igaz egyházba: mint nemzetek csak precárius életre számíthatnak és döntő szerepet nem fognak játszani; mert Isten nem akarhatja a két egyház egyforma hatalmának megerősödését.

*) Ide sorolhatjuk még az Albrecht főherceg utazásából Boszniában legközelebb Montenegroból rendezett katonai posta alváló véres megtámadtatása esetét is; s a legújabb Burgasból kolportált hír szerint Sándor herceg és kormány elnöke ellen intézett attentátum fölfedeztetését is — melyek mind orosz kűfökre vezethetők vissza.

**) Különösen az oroszok és oláhok is, kik közül az utóbbinak költészeti henegeisei arra mutatnak, hogy mióta ők orosz hátvéd mellett Plévnába is mint első nyomultak be: azóta a világnak nincs hősebb nemzete, mint az oláh; csak hogy e hősiességet azóta igen különös módon manifestálják hazafias költők! Az egyik t. i. azzal, hogy a magyarokat mind a Dunába és Tiszába akarván fojtani — ha lehetne; a másik meg a gyűlölt magyarokat: nem a síkra hívja ki, mint ezt a vitéz ember szokta tenni, hanem az erdélyi magas hegyek! közé, hol természetesen nekik az erdőségek és sziklák biztos menedéket szolgáltatnak. ...

Hát az ilyen gőgre és henegeésre, mellyel különben a mi kath. horvátjaink is nagy mértékben meg vannak áldva (!): csak azt lehet mondani, mit egykori tanárom Horváth István mondott éppen a horvát diákokra és gőgre: „a gőgös, diákok népeket senki nem szereti; s mert evégből ők mindenkit gyűlölnék, nemis araválók, hogy uralkodjanak.“ A. J.

Az egyiknek vagy másiknak el kell múlnia; s lehet-e annak elenyésznie, a mely mellett a századok nagyobb száma s az európai civilizáció: a nemzetek többségének s a statisztikának is döntő szava szól; de szól leginkább: egyháziilag egységes szervezetének ellenállhatlan hatalma is? ... A. J.

Hirek.

Szabadka város törvényhatósági bizottsága f. hó 26-án délelőtt tartotta Jankovich Aurél főispán elnöke alatt rendes havi közgyűlést, melyen Matusich Agoston bizottsági tag indítványt tett, hogy Fabiny Teofil igazságügyminiszterhez felirat küldessék, melyben őt kinevezése alkalmából a törvényhatóság üdvözölje és irányában bizalmát fejezze ki. A közgyűlés ez indítványt egyhangulag elfogadta.

Szántáról írják: A várva várt május 24-ike, melyen a bérálás szentsége kiosztandó volt, végre megérkezett. Az öröm e nagy napján 682 részeseült a bérálás szentségében. A bérálás kiosztása után, déli 12 órakor jelent meg a köztisztelet és szeretetben álló kanonok-plébános urunk házában a megye tisztikarából számos ur, élükön Schmausz Endre alispán urral, lerovandó a püspök ur előtt a tisztelet adóját. Ezek után a helybeli előkelőség tisztelettel. Mindezt követve a fényes lakoma, mely igazán méltó volt a díszes vendégkoszorúhoz, melynek ékességét a számos előkelőség közül az alispán, Czirfusz Ferenc kir. tanfelügyelő, Fejér Gyula zombori apát-plébános és Hoffmann Mihály Zombor városának polgármestere, emelték. Mindjárt az ebéd kezdetén megeredt a toasztok hosszú sora. Először is kanonok-plébános urunk, mint házigazda emelt poharat a püspök urra, ékes szavakban fejezvé ki örömét, hogy a magas vendéget magasztos utjában hajlékában üdvözölheti. E szép szavakra ő méltósága megelégedését fejezvé ki a látottak és tapasztaltak felett. A jelenlévők zajos éljenzéseivel fejezte be szép toasztját. Ekkor Schmausz Endre alispán ur emelt poharat és ismert ékesszólásával festve a szép és olyannyira szükséges egyetértést az egyház és állam közt, ő méltóságát a püspök urat, mint egyházunk jeles férfiát, élteté. Az éljenzés megszüntével a magas vendég vette fel a beszéd fonálát s remek toasztban mondott ő nagyságának köszönetét és lelkisítvén továbbra is a politikai hatóságokat a szükséges és nélkülözhetetlen egyetértés további fentartására. A derek házi gazda Czirfusz Ferenc kir. tanfelügyelőre és Hoffmann Mihály polgármesterre mondott még felköszöntőt.

Szántován hetedhét határra szólólag folyt le Holecskay János ottani új plébánosnak ünnepélyes beköltatása. A bevezető tisztelet Csicsáky József almási prépost-plébános végezte, fényes segédlettel s magyarádalmát beszédet tartott; majd rá a plébános dalmátul s magyarul szómonkolt, tapintatosan szem előtt tartva községenek telesen vegyes lakosságát. Az isteni tiszteleten a helyi és környékbeli értelmiségnek számos tagja is jelen volt; a fehér asztalnál pedig 63 teríték mellett ott láttuk a kedvelt lelkésznek hosszú segédi pályája alatti legtöbb állomásáról a tisztelőket s jóbarátokat. Hölgyek is szép számmal voltak jelen.

Az új plébános a pápára, királyra, főmegyei érsekre, a pénzügyminiszterre, mint kegyúrra, installátorára, a megyei kormányra, a kerületi esperesre, a vendégrekre, nevezetesen a hölgyekre, a kir. tanfelügyelőre, paptársaira, a járási szolgabíróra s híveire egy közös pohárral mondott rövid, de szentenciózus áldomásokot. Az alispán a megyei hagyományoknak ezen kiájtását tovább nem nézvetvén, az új gazdára mondott toaszt alakjába öntött tanulságos és eszmegazdag köszöntőt. A tucatszámra toasztozó gazdát most a megköszöntöttek, mint megannyi vizipuska, fogták zuhany alá. Az installáló, lakoma-elnök, Láng esperes, Czirfusz tanfelügyelő, Vértési zombori ügyvéd, dr. Soor sztanisicai orvos egymásután dupláztak rája Majd Láng esperes ur a „Bácska“ gőzmozlárjára mondott szellemes provokációját elfogadólag a vendégek, különösen a hölgyek nevében a „Bácska“ szerkesztője mondott az emésztést elősegítő humoros köszöntést s vázolván a házigazdának fiatal kaplankorától mostanáig, az ígret földének kapujáig való pályáját, kívánta neki, hogy házikényelmének és kulcsainak választandó öröben költői és szónoki talentumot ne fogszon; inkább leljen olyan bibliai öregek asszonyt, aki folyton telve tartja az olajos korsót. Itt aztán ifjúkori reminiscenciák húrját pengetve, a házigazdára, mint volt katekétájára köszöntötte a nekimegegedett serleget. A királyi tanfelügyelőnek azon toasztja is nagy hatást gyakorolt, melyben fölemlítette, hogy a nap hőse 16 év előtt mily buzgalommal vett részt egy bajai póttanfolyamon, már akkor készülvén az iskola igazgatói állásra, melyet immár bizonyára tökéletesen fog betölteni.

A község nevében Paul jegyző váltott a házigazdával megnató toasztot, kölcsönös támogatást ígervén egymásnak. Különös lelkesedéssel fogadtatt meg az elnökölő prépost urnak a megyei főispán és alispán urakra magas családjukat is befoglalólag mondott áldomása. Ezután alispán ur megindította az örök bolygásra átkozott bujdosó poharat és folyt a dikciók árja végzetes egymásutánban, néha megszakítva egy-egy elégedetlen hallgató által, aki suttyomban kocintott szomszédjával, nem várhatván meg a neki lassú sortrendet. Sőt arra is volt eset, hogy valaki a saját dikcióját oly hosszúnak találta, hogy engedelmével közbe is ivott. Ezalatt az udvaron a legplasztikusabb diszvetközömben táncolt a falu ifjává; bent a termekben pedig megalakult az alkalmi tabak-céh a kedélyesség minden képzelhető alakjában mulattatván egymást. Az asztali törzs-kar fölöszlásáig tartott beszédek további sorozatát mellőzni kell azért, mert ha ezt, meg a lukullusi ebédnek tételenkinti címjegyzékét közölök, akkor ezen számba a szántovai paplakzi leírásán kívül más semmi be nem juthatna. Kíván is neki minden jelenvolt gyors előrelépést — már csak az új instelláció szempontjából is. Ha pedig ez most

korán volna, azt óhajtjuk, hogy sohase halljon szomorúbb szomorúságot, mint amint a Sándorék nyirety tyúje panaszozt a talpak alá!

A szabadkai ügyvédi kamara részéről ezen nel közhírré tétetik, hogy Keszéritz Károly sz-tamási ügyvéd, a kamara lajstromálás önkéntes lemondása folytán kitöröltetett.

Zombor sz. kir. város törvényhatósága f. május hó 26-án tartott rendes közgyűlésében: 1. Olvastatik a belügyminiszteri leirat tüzvész által elpusztult Styrj város lakosságának segélyezése iránt, melyhez képest a tanács utólagos jóváhagyás reményében könyöradomány címen 25 frtot küldött a belügyminiszteriumhoz egyszermind a városi negyedmestereknek gyűjtőívék osztattak ki. A tanács jelentése s intézkedése jóváhagyólag tudomásul vétetik. 2. Pénzügyminiszteri leirat értesíti a város törvényhatóságát, hogy a szegedi pénzügyi igazgatóság megosztása nem szándékolatik. Tudomásul vétetik. 3. Miniszteri leirat, mellyel az 1886. évre szóló közmunka- és üftentartási költségelírányzat jóváhagyatik. Tudomásul vétetik. 4. A városi közig. bizottság jelentése az üléstől igazolatlanul kimaradt tagok iránt. Tudomásul vétetik. 5. A tanács jelentése, mely szerint a városi adópüztár részére egy 400 frtos vasszekrény beszerzetett és el is helyzetetett. Tudomásul vétetik. 6. Olvastatnak a városi földek bérbeadására vonatkozó árverési jegyzőkönyvek, melyek szerint a sikarai földek 41 frt 50 kr, s a bukováci földek 34 frt 50 krral bére adtak. Tudomásul vétetik. 7. Olvastatik a Jankovits Antaltól visszavett baraföld tárgyában menesztett küldöttség jelentése, mely szerint az minden alapot nélkülöz, hogy csak Jankovits A. birtokáról volna hozzáférhető; sőt e tárgyban a szomszédok is nyilatkozatra felkérvén, kitünt, miszerint ha árverés reá kitűzetik ők is fognak kompetálni. A törvényhatóság bizottsága a jelentést helyeslőleg tudomásul véte, minthogy városi földnek eladásra iránti határozatához a bizottsági tagok kétharmada jelenléte kívánatik, mig ez keresztülvitetik, nehogy a föld parlagon heverjen, f. é. november 1-éig bérbeadatni határozatik; az eladás iránti határozat hozatal pedig a jövő közgyűlésre halasztatik. 8. Olvastatik a városi javadalmak kezelésével megbízott választmány javaslata néhány tagjának díjaztatása tárgyában. Minthogy a megvizsgált számadások helyeseknek találtattak, azok észrevétel nélkül helybenhagyatnak s a kezelőknek a felmentvény megadatik. A választmány jelentése szerint az 1884 és 1885. évben összesen 11893 frt 58 kr felesleg mutatkozik, ahhoz képest mint azt 4 év előtt bére akarták venni, és tekintettel, hogy ez a választmány buzgó tagjainak tulajdonítható, kéri a közgyűlést, hogy ebből a választmány német tagjainak 1293 frt 58 kr jutalomdíjat utalványozzon. Barthal József hivatkozással arra, hogy a jelenlegi nagy eredmény (50000 frt jövedelem mellett) a jövőben deficiit végződhetik, miután a kocsmáltatás nem fog mindig azon színvonalon maradni, mint még 1 év előtt is volt, de a nagy felesleg eredménye is csak annak tulajdonítható, hogy a kövezi díj 3 krról 5 krra fölemeltetett; bár nem baráti az ilyenforma kiadásoknak (valószínű, mert fizettet tisztviselőiről is szól), mindazonáltal részéről megszavazza a kért remunerációt, azonban annak mindjárt személyre kell szólnia. Gottlieb Márton felvilágosítása után, mely szerint a választmányának tagjaiból csak Zsivánovits Samu tart igényt a remunerációra; — a közgyűlés Zsivánovits Samu vál. tagnak 800 frt, Vuits Györgynek fizetett városi tisztviselőnek, mint vál. könyvelőnek 400 frtot, a 93 frt 58 krt pedig Gissinger felügyelőnek kiutalványozni határozza. 9. Vukicsévits Péter tanácsnoknak 6 heti szabadságát megadatik. 10. Karnász K.-nak 150 frt előleg kiutalványoztatik. 11. Viener M.-nak 150 frt előleg kiutalványoztatik. 2.

Beküldetett. A vásártérről a Dob-utcai kinyúló koresmai istállókból levegőt fertőztető istálló hulladékok bocsátatnak a dob-utcai árokba. Minthogy a növekedő hőség következtében ezen hulladékokból való bűzös kipárolgások már is eltűrhetlenné váltak, a közegészség érdekében tisztelettel felkérem a főkapitányságot: nézzen utána, hogy ezen egészségellenes kolerafészkek beszüntetessék. Egy dob-utcai lakos.

Hirdetmény. A szegedi tekintetes magy. kir. jószágigazgatóság főnökeinek 1886. évi május hó 24-én 7191./zomb. adóhiv. szám alatt kelt rendeletével az apatini kir. kincstári uradalmi ispánság teendőinek Zomborban leendő ideiglenes ellátásával a zombori kir. adóhivatalnál az uradalmi teendők végzésével megbízott Városvy László kir. jószágigazgatósági szám-tiszt bízott meg. Ezen intézkedés oly észrevétellel hozatik köztudomásra, hogy az apatini királyi kincstári ispánsághoz további intézkedésig a levelek következőleg címezendők: Tekintetes apatini magy. kincst. urad. ispánságnak Zomborban a királyi adóhivatalnál. A pénzes levelek, pénztalványok s általában értéket tartalmazó levelek pedig egyenesen s kizárólag csak a zombori kir. adóhivatalhoz címezendők. Az apatini kir. kincstári ispánsággal hivatalos ügyekben személyesen érintkezni szándékozó felek szintén a fent megnevezett ispáni helyetteshez Zomborba utalhatnak. Apatini m. kir. kincst. urad. ispánság. Zomborban (a kir. adóhivatalnál) 1886. évi május hó 26-án.

Kuláról írják: F. évi május 23-ika a majálisok napja volt Kulán. Kiss István, Barakovits Kálmán, Bessenyei Kálmán, Jancsó stb. urak, a tégláégetőn tul elterülő árnyas „Mély völgyben“, igen érdekes és kedélyes lefolyású vígalmat rendeztek. A szivesen elköltöttek oszonna után még szivesebben fogott a kis társaság a tánchoz mely a természetadta és diszítette kies „szalon“ zöldbáronyos parquet-jén oly idyllikusan vette ki magát. A hölgyek közül résztvettek: Fruza Józsefné, Tápay Lajosné, Jancsó stb. urhölgyek; Bognár nővérek, Tápay nővérek, Payerle Juliska stb. kisasszonyok. Alkonyat felé valódi vicsokra s tért vissza a városba. — Zeiss Lipót a „Zöldkert“ nyári mulatójában szintén jól sikerült majálist rendezett.

Majálist tartottak a napokban Dautován, mely — mint levelezők írja — ha nemis volt népes, de kedélyesség, jókedv tekintetében sokáig emlékeztes marad a résztvevők előtt. A szép mulatságot este vig tánc fejezte be.

halljon szomo
ndorék nyirety
részéről ezen
syt-tamási
tes lemondása
atósága f. má
yülésében:
tűzvész által
gélyezése iránt,
ahagyás remé
küldött a bel
osi negyedmes
anácis jelentése
éteit. 2. Pénz
vényhatóságát,
megosztása nem
iniszteri leirat,
és útfentartási
omásul vétetik.
az üléstől iga
másul vétetik.
városi adópénz
beszerezett
6. Olvastat
atkozó árverési
rai földek 41
50 krral bére
atik a Jankó
ban menesztett
minden alapot
rtokáról volna
szedök is nyi
nt ha árverés
A törvényha
tudomásul ve
ánti határozat
ellenléte kíván
föld parlagon
tni határozat
pedig a jövő
a városi java
ány javaslata
Minthogy a
lállattak, azok
kezelőknek a
jelentése sze
11893 ft 58
mint azt 4 év
el, hogy ez a
ítható, kéri a
néhány tagjai
ozzon. Barth
egi nagy ered
jövőben defi
atás nem fog
nt még 1 év
ménye is csak
díj 3 krról 5
ilyenforma ki
sztviselelőrl is
zza a kért re
zemélyre kell
után, mely
k Zsivánovits
a közgyűlés
vits György
vál. könyvelő
Güssinger fel
9. Vukicsevits
dó megadatik.
alványoztatik.
ányoztatik. 2.
Dob-utára ki
tőztető istálló
kba. Minthogy
hulladékokból
tlenne váltak,
kérem a főka
n egészségelle
lob-utcai lakos
tes magy. kir.
nájus hó 24-én
rendeletével az
ság teendőinek
val a zombori
égzésével meg
atósági szám
y észrevétellel
királyi kincs
kedező, szája
magy. kincst.
adónivalnál.
alában értéket
kizárólag csak
k. Az apatini
yekben szemé
tén a tent meg
ba utaltatnak.
Zomborban (a
26-án.
23-ika a majá
arakovits Kál
urak, a téglá
ben", igen ér
rendeztek. A
szívesebben fo
természetadta
os parquette-jén
ek közül részt
sóné. Jancsóné
y nővérek, Pa
yat felé valódi
ársaság a váró
Zeiss Lipót a
61 sikerült ma
Dautován, mely
volt népes, de
ig emlékezetes
tságot este vig

Beküldetett. A kanálshoz, Zombor egyetlen
tükör tüdőjéhez, fojtó poron keresztül lehet csak
jutni s akkor is, az üdülésnél nehezebb veritékes szen
vedés után, a Mosztonga-torok és városközi sánc be
műlésénél kell fürdeni, úgy hogy itteni pénzesebb
körökben egész komolyan beszélnek egy megfelelőbb
helyen állítandó úszóház teremtéséről. Addig is, míg
előtűt a vita folyik, a gőzfürdő helyiségeiben jó hi
deg tust lehet bérelni egy hónapra 3 írtért, avagy
egyszerre 30 jegyet 10 krjával. A jegyek vasárnaptól
kezdve lesznek kaphatók a fürdőmesternél. Az igaz
gatóság

Vakmerő szökés. A helybeli kir. ügyészégi
tömlőből e hó 25. és 26. között éjjelen kilenc súlyos
vaddal terhelt fegyenc megszökött. A lehetlenséggel
határos szökés két nap óta városszerte képezi a be
széd tárgyat. Mindenki azon csodálkozik, hogy a gon
nosztévők, hogy törhettek keresztül egy falat, két
ajtót s hogy ereszkedhettek le kilencen az emeletről,
anélkül hogy a tömlő alatt álló örök bármelyike is
hallotta volna az okozott zörejt. Pedig attól az ab
laktól, ahonnan kiszöktek, alig 20 lépésnyire fegyve
res ör áll; kinek minden negyed órán át azt kell ki
áltani, hogy: é b r e n v a g y o k, — t. i. mikor ébren van.
Az elsökött fegyencek az emeleten, az ügyészégi
hivatal mellett, a jobb oldalon voltak elcsukva, hol
rajtuk kívül ugyanazon szobában még 11 jómadar
vája gazságának méltó jutalmát. A falat valami éles
szerszámmal áttörték s egy ajtó feltörése után, beha
toltak az ügyészégi raktárba. Innen kiérve a folyo
sóra, a folyosót elválasztó ajtót kísérlettel feltörni,
de sikertelenül feszítették le a zárat, mert az ajtót
kívülről keresztvasak támogatják. Neki estek tehát
Szakáll Vidor kir. alügyész volt szobája ajtajának, az
egyik ajtófalat alul kivágták s behatoltak a szobába.
Kinyitották az ablakot s fegyencruháik hátrahagyá
sával, hat egymásba kötött ágylepedőn leereszkedtek
az udvarba. Innen pedig a falon keresztül mászva, az
utcaira illantak. A szökést csak hajnal felé vették
észre, mikor már a szökevények túl voltak ungon-ber
ken. A szökés tehát, amint látjuk épp oly ügyesen
volt kigondolva, mint amilyen merészen véghez vive
A szökést valószínűleg akkor vihették végbe, amikor
észrevették, hogy az udvaron az ajtó melletti ör az
igazak álmát alussza. A szökevények egytől-egyig
súlyos vád miatt ültek a fogházban; részint betörők,
részint lököttök. Közülük felebbezés alatt áll: Bach
nicsék József, Magyar Lajos (szabadkai lökött és pasz
szusgyártó), Szabó János Lebbenes (nemes-militicsi
hírhedt tolvaj), Homokóci János (csonoplai lökött);
már egy izben elsökött Spitzer kocsis, de elfogták)
és Martinkovits Sándor (budapesti jeles betörő); ezt
tartják a szökés értelmi szerzőjének; továbbá vizgá
lati fogságban voltak: Breszlauer Emánuel (tolnai
tolvaj), Szremác Gyóka (d.-szt.-iváni lökött), Pintér
Kuruc Máté (madarasi firma; a csonoplai jegyző lovat
lopta el) és Tyositz Lázár (Sztapárról; vádolva van,
hogy a zombori múlt vásáron egy d.-szt.-iváni lökupece
t gyilkolt volna meg). Különb a szökevények kéreke
tésére a kir. ügyészség a következő személyleírást küldte
szét: Martinkovics Sándor, életkora 49 éves, nagysága
172 cmtr, testalkata erős, arca kerek, arszíne barna,
haja barna ősz, homloka közép, szemöldöke barna, szeme
kék, orra rendes, bajusza ősz, szája rendes, fogai hi
ányosak, szakállja körszakáll, ősz, álla kerek, külö
nös ismertető jele nincs, illetőségi helye Budapest,
vallása róm. kath., anyanyelve német, nyelvismeretei
magyar, foglalkozása kőműves, családi állapota nőtlen,
ruházata nyári rabruházat. — Homokóczy Já
nos, életkora 40 éves, nagysága 176 cmtr, testalkata
erős, arca hossz, arszíne barna, haja gesztenyés,
homloka rendes, szemöldöke barna, szeme sárga, orra
rendes, bajusza szöke, szája rendes, fogai épek, sza
kállja beretvált, álla gömbölyű, különös ismertető jelei
bal kezén a mutató és nagy ujjá csonka, illetőségi
helye Csonoplya, vallása róm. kath., anyanyelve ma
gyar, nyelvismerete szerb, foglalkozása napszámos,
családi állapota nő, két gyermek atyja, ruházata
szürke póriás. — Magyar Lajos, életkora 33
éves, nagysága 170 cmtr, testalkata közép, arca ke
rek, arszíne barna, haja gesztenyés, homloka közép,
szemöldöke szöke, szeme kék, orra rendes, bajusza
szöke, szája rendes, fogai hiányosak, szakállja beret
vált, álla hegyes, különös ismertető jele nincs, illet
ségi helye Szabadka, vallása róm. kath., anyanyelve
magyar, nyelvismerete dalmát, foglalkozása napszá
mos, családi állapota nő, 1 gyermek atyja, ruházata
szürke póriás. — Szremác Gyóka, életkora
21 éves, nagysága 176 cmtr, testalkata erős, arca
széles, arszíne barna, haja fekete, homloka rendes,
szemöldöke fekete, szeme fekete, orra rendes, bajusza
serkedező, szája rendes, fogai épek, szakállja nincs,
 álla kerek, különös ismertető jele nincs, illetőségi
helye Deszpot-Szent-Iván, vallása gör. kel., anyanyelve
szerb, nyelvismerete szerb, foglalkozása földész, csa
ládi állapota nő, ruházata póriás. — Bochnicsék
(Neumann) József, életkora 19 éves, nagysága
171 cmtr, testalkata sugár, arca kerek, arszíne barnás,
haja barna, homloka rendes, szemöldöke barna, szeme
fekete, orra rendes, bajusza nincs, szája rendes, fogai
épek, szakállja nincs, álla kerek, különös ismertető
jele nincs, illetőségi helye Budapest, vallása róm.
kath., anyanyelve magyar, nyelvismerete német, fog
lalkozása vasesztergályos, családi állapota nőtlen, ru
házata nyári rabruházat. — Breszlauer Emánuel,
életkora 53 éves, nagysága 165 cmtr, testalkata
gyenge, arca hossz, arszíne sápadt, haja szöke ősz,
homloka magas, szemöldöke szöke, szeme kék, orra
vastag, bajusza ősz, szája rendes, fogai hiányosak,
szakállja nincs, álla széles, különös ismertető jele nincs,
illetőségi helye Topolya, vallása izraelita, anyanyelve
német, nyelvismeretei magyar, szerb, foglalkozása há
zaló, családi állapota nő, 5 gyermek atyja, ruházata
polgári ruházat. — Szabó (lebbenes) János, élet
kora 36 éves, nagysága 172 cmtr, testalkata közép,
arca hossz, arszíne sápadt, haja gesztenyés, hom
loka magas, szemöldöke barna, szeme sárga, orra he
gyes, bajusza rőtbarba, szája rendes, fogai épek, sza
kállja beretvált, álla hegyes, különös ismertető jele
az orrának bal zugában egy szemölcs, illetőségi helye
Ns. Militics, vallása róm. kath., anyanyelve magyar,
nyelvismerete szerb, foglalkozása földmives, családi
állapota nő, ruházata póriás. — Tyositz Lázár

zár (álnéven Vukicsevics Dusan), életkora 31 éves,
nagysága 170 cmtr, testalkata erős, arca hossz, arszíne
egészséges, haja barna, homloka magas, szemöldöke
fekete, szeme sárga, orra rendes, bajusza geszten
tes, szája rendes, fogai épek, szakállja beretvált, álla
kerek, különös ismertető jele nincs, illetőségi helye
Ó-Sztapár, vallása gör. kel. anyanyelve szerb, foglalko
zása földmivelő, családi állapota özvegy, ruházata
póriás. — Pintér Kurucz Máté, életkora 38 éves,
nagysága 175 cmtr, testalkata erős, arca hosszú,
arszíne barna, haja fekete, homloka magas, szemöld
öke fekete, szeme sárga, orra rendes, bajusza fekete,
szája rendes, fogai épek, szakállja beretvált, álla he
gyes, különös ismertető jele jobb combján sebforrás,
illetőségi helye Madaras, vallása róm. kat., anyany
elve magyar, nyelvismerete magyar, foglalkozása
napszámos, családi állapota nő, ruházata póriás. A
nevezettek elfogatásuk esetén a legközelebbi kir. bi
rósághoz kísérendők.

Fizetése képtelenség. A bécsi Kreditorenver
ein Zentai János zentai kereskedő (jelenleg Moho
lyon) fizetése képtelenségét jelenti.

Árverés. Kulán május hó 31-én, Volf Bernát
ingatlanai 9260 ft beszerésben elárvereztetnek.

Kerti helyiség megnyitása. A Vadász
kürt szálló kerti helyisége szombaton május hó 29-én
fog megnyitást Herceberger Sándor zenekarának
közreműködése mellett. Kedvezőtlen idő esetén a meg
nyitás a vendéglő disztermében fog megtartatni. A
n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel Mihelics
Márton vendéglős.

Beküldetett. Titelből írják: Városunknak a
gőzhajóállomásnál gyönyörű szép sétánya van. A kö
zönség háladatosságot legszebben azzal rója le e sé
tány teltetőjére, Péterffy Károly ügynök, iránt, hogy
ott ugyiszlva nappal-éjjel látatja magát. Van azon
ban mégis valami, ami a sétakedvelőket bosszantja; s
ez a gőzhajóállomás tözomszedságában lévő mészár
osnak tulajdonát képező szeszfőzde, melynek udvará
ból a törköly s az abban időnkint tartott szarvas
marhákot eredő dögvész-s büzt terjesztő ganaj, már
évek óta nem hordatott el. Azt hiszem, az igen tisz
telt eljárárság, ha már nem is a sétálók és a hajókra
várakozók kedvéért, de legalább — miután egy lé
pessel belejutottunk a szánkulába — közegészségi
szempontból már csak tehetne ez ellen valami intéz
kedést. Egy sétatkedvelő.

Katymárról tudósítanak bennünket, hogy a
mult számban említett kamenjáki dűlőfőlben lévő hid,
melyen csak átugrással lehet átjutni, nem tartozik
Katymár községhez. Tudomásul vesszük; habár nem
is szölvünk a hid illetőségéről, hanem annak lélek
vesztő rozzant állapotáról. Nem az a kérdés hogy kié
hauem hogy esni áltassák meg — akárhát.

Németvilág Zomborban. Városunkban, a
kereskedői osztályban, sajnos, még mindig van egy-két
kapacitálhatlan németözerü firma, aki a vevő nem
esekély bosszantására, egyedül üdvözítő német számlák
kal bosszantja a magyar publikumot. Tegnap egy né
velten beküldött egy ily deriediaszos nyelvű számlát
e fölirattal: „Magyarosodunk!“ A számlán ott ékes
kedik, hogy „Rechnung von Eduard Klein Glas, Spie
gel- & Porzellan Handlung in Zombor.“ Igazán nem
értjük, hogy Zomborban, ahol csak magyar és szerb
vevőkönység van — miről jó a német számla? A be
küldőnek pedig megjegyezzük, hogyha a német számlát
nem veszi be magyar gyomra, ne vásároljon az ilyen
schulvereinos iparostól. Csak küldjen vissza
10—15 vevő a német számlát, majd tán akkor megta
nulná az illető úr, hogy Zombor Magyarországon
van-e, vagy Lajthán túl?

A „Zombor és Vidéke“ sajtópöre.

A pör tárgyát, mint tudjuk, egy közlemény ké
pezi, mely a „Zombor és Vidéke“ című lapban, a mult
év október hó 25-én jelent meg, s mely lényegileg a
következő:

„Az alig 20 éves Husvéth Lajos, a helybeli jól
ismert Husvéth István polgártársunk fia, e hó 23-án
délután 10 órakor szíven lötte magát. Az ifjú önkény
t állott be a katonasághoz, hol azonban úgy látszik,
nem bántak vele valami tisztességesen, a minthogy ez
a közös hadseregnél főszabály“ stbi.

E közlemény megjelenése után a főügyészség a
közös hadügyminiszterium megbízásából a „Zombor és
Vidéke“ ellen megindította a sajtópert.

A vádlevél a közleményben olyan állítást lát,
mely a cs. és kir. közös hadsereg nézve nemcsak
kifejezésénél fogva meggyalázó, de tárgyilag is, ha
való volna, azt közmegevetésnek tenné ki. E szerint a
közlemény a btk. 258., 259. illetőleg 261. §§-ba üt
közű rágalmazás és becsületsértés vétségének jelensé
geit foglalja magában, s ezen az alapon indították
meg a sajtópert.

A tárgyalást vezető bíróság elnöke Novák Kamill,
a törvényszék alelnöke volt. A vádhatóságot
Kramolin Viktor kir. alügyész, a vádolt szerkesztőt
Polónyi Géza ügyvéd képviselte.

Az esküdtszék következőleg alakult meg: rendes
tagok: Krámer Miksa, Horváth Lajos, Pollák Illés,
Bubala György, Paál Károly, Arkay Sándor, Bauman
Miksa, Keller F. Antal, Csepely Sándor, Budomei
József dr., Kovács Zsigmond, Kéri Miklós; póttagok:
Kun Géza és Umbach Rezső.

A vádlevél, s az inkriminált közlemény fölolvá
sása után kihallgatták Molnár Gyula dr. vádoltat, a
ki az inkriminált cikkért a felelőséget magára vállalta.
Ezután Polónyi Géza védő tanukat kér kihall
gattatni, első sorban magára a tényre nézve, másod
szor annak az igazolására, hogy való a közleményben
foglat ama vád, hogy a rossz bánásmód a közös had
seregnél főszabály. Majd több fővárosi újság közlemé
nyeit kéri felolvasatni, melyek közös hadseregbeli
katonák öngyilkosságára vonatkoznak. A közzévaló a
hirlapi közlemények fölolvását ellenzi.

Polónyi Géza kijelenti, hogy e tárgyalás so
rán csupa meglepéssel találkozott. Első az, hogy a
közzévaló a fővárosban e napokban lejárlott események
után is jönnek látva vádját fentartani; a második az,
hogy a vád képviselője még máig sem szerezte be
azokat a „bécsi okmányokat“, melyekre multkor hi

vatkozott; a harmadik és legnagyobb meglepetése az,
hogy a közzévaló ellenzi a tanuk kihallgatását, mely
lyel igazolni akarta, hogy vádolt az inkriminált köz
lemény közzétételére nemcsak jogosítva volt, de az
kötelességében is állt. Ragaszkodik előbbi kéréséhez.

Kramolin Viktor közzévaló felemlíti, hogy a
védő az egész sajtópert messzemenő motivumokkal
akarja összefüggésbe hozni ez ellen tiltakozik. Abban
a nem várt esetben, ha a sajtóbíróság elrendelné a
bizonyítási eljárást, — kéri felolvasatni azokat az
iratokat, melyek az öngyilkosság okát tartalmazzák.
Egyébként ő is hivatkozik tanukra, kik be fogják
igazolni, hogy Husvéth öngyilkosságát nem a rossz
bánásmód okozta.

A sajtóbíróság csak ama tanuk kihallgatását en
gedte meg, kik az öngyilkosság okáról tesznek vallomást.
Következett a tanukihallgatás.

Bereczkó Kálmánnak az öngyilkosság okáról
tudomása nincs.

Bruck Ármán ügyvéd hallotta, hogy Husvéth
Lajos öngyilkosságát a tiszték által tanusított rossz
bánásmód okozta; ugyanigy nyilatkozik Buchvald
Lázár.

Id. Hofeneder Ferenc szerint Husvéth La
jos fogházra ítélték s a büntetéstől való félelmében
lett öngyilkossá.

Schnur György vallja, hogy Husvéth azért
lett öngyilkossá, mivel a katonaságnál nem volt meg
elégedve helyzetével.

Id. Husvéth István, atyja az elhunyt, fia
öngyilkosságának valódi okát nem tudja, de gyanítja,
hogy azt ama rossz, kegyetlen bánásmód okozta,
melyben a katonaságnál részesült. Elítélte, a ka
szárnyárístromot megszögte s valószínűleg a nagyobb
büntetéstől való félelmében lett öngyilkossá.

Ifj. Husvéth István festő, az elhunyt bátyja,
ugy értesült, hogy testvére öngyilkosságát a rossz
bánásmód okozta. Gyakran panaszkodott előtte, hogy
a katonaságnál sok szekaturának van kitéve s hogy a
katonai pályától — melyre még nemrég oly nagy
kedve volt s melyre 18 éves korában önkényt lépett,
— teljesen elment a kedve. Tekintve indulatos, inger
lékeny természetét, valószínűnek látja, hogy őcsese
öngyilkosságának okát a katonaságnál való rossz bá
násmód képezte.

Husvéth Károly is hasonló vallomást tesz.

Tiprovác György bajai születésű, 25 éves,
káplár a Zomborban állomásozó 23-ik gyalogezredben,
benső barátja volt az elhunyt, vallja, hogy barátja
öngyilkosságát nem a katonai rossz bánásmód, hanem
reménytelen szerelme okozta. — Többször fenyegető
dött előtte, hogy megöli magát. Előadja, hogy egy
alkalommal elmondta előtte egyik álmát, melyben
anyja és ideálja jelentek meg előtte gyászruhában.
Anyja oda mutatott kedvesére e szavakkal: „Nézd,
fiam ez a gyászruhás leány lesz a te halálod!“ Más
nap aztán szíven lötte magát. Kimaradásért többször
büntették.

Polónyi Géza: Önön kívül nem volt több ba
rátja Husvéth Lajosnak? Tanu: De igen, volt.

Polónyi Géza: Igaz-e hogy ont egy főhadnagy
kísérte a fővárosba? Tanu: Igen.

Polónyi Géza védő: Ön azt adja elő, hogy a
megholtak testi-lelki barátja volt, miért nem tett ön
jelentést arról, hogy a századnál egy ember öngyil
kosságot akar elkövetni?

Tanu: Mivel Husvéth Lajos maga íselete nem
engedte velem sejtetni, hogy fenyegetéseit végre fogja
hajtani.

Védő: Követett-e el az elhunyt szolgálati ideje
alatt valami csinyt. Tanu: Nekem csakis kimaradás
ról van tudomásom.

Felolvassák ezután azokat az iratokat, melyek
igazolják, hogy az elhunytat különböző alkalmakkor
miért ítélték el. A büntetés oka mindig kimaradás volt.

Ezzel a bizonyítási eljárás befejezést nyert, mire
Novák Kamill elnök a tárgyalást délután fél 3 óráig
felüggesztette.

Délután előterjesztették a vád- és védbeszédet.
Aztán visszavonultak az esküdtek s félóra tanácsko
zás után kihirdették a határozatot, mely egyhan
gulag nem vétkesnek nyilvánítja a vádoltat.

E határozat alapján a törvényszék bíróság is
fölmentette a vádoltat, s a felmerült költségek
ben, összesen 649 ftban, elmarasztalta a közös had
ügyminiszteriumot.

A közzévaló semmisségi panaszt jelentett be.

Naptár.

Május.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
28 Pént.	Emil vt.	Vilmos	16 Teodór
29 Szom	Maxim pk.	Kúnó	17 Andronik
30 Vas.	C 5 Nánd.k.h.	C 5 Rogat.	18 E Pét. Dén. s t.
31 Hétfő	Petron.) † j.	Petronella	19 Patrik és t. vt.
1 Kedd	Pamfil j nap.	Nikodém	20 Talalé

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVAN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

Birtok-eladás.

**Zombor sz. kir. város területén,
Nenadits pusztán fekvő 47 hold
szántó, kert, szőlő, erdő, legelő,
istálló és lakházakból álló birtok
szabadkézből eladó. Bővebb értesi
tést ad a tulajdonos**

özv. Kekezovich Jozefa
3—1 Szelenese külváros 95. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a palánkai kir. járásbírósa 1608/p. 1886. számú végzése által Eiler Károly és Henrik torzsai lakosok végrehajtók javára Schropp Ede n. palánkai lakosok végrehajtók javára Schropp Ede n. palánkai lakosok ellen 70 frt tőke, ennek 1885. év október hó 23. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 30 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 390 frtra becsült tüzmentes kaszsa, vastengelyek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1881/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Német Palánkán leendő eszközésére 1886. év május hó 29. napjának délutáni 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1886. évi május hó 17-én.

Haba István,
kir. bír. v. hajtó.

Készpénzért megvételre.

Kerestetik egy hatvan-százezer forintot érő birtok, lehetőleg Zombor környékén s a csatorna mentén. Fundus instructus és őr berendezés előny. Ajánlatokat közvetítők kizárásával szíveségből a szerkesztőség fogad el akár szóval, akár írásban. 10-8

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget hogy nállam naponta

fris, legjobb minőségű mész 2 frtjával métermázsanként saját apatini utcai házámban, 1 frt 90 krjával pedig a Ferencsatorna mellett lévő mészke-mencémnél kapható.

Egyéb üzleti elfoglaltságom miatt hajlandó volnék mészke-mencémet minden hozzávaló épület és eszközökkel kedvező feltételek mellett eladni. Értekezhetni nállam.

Illő tisztelettel
Bachrach Victor.

Tanoncnak ajánlkozik egy jó házból való, 13 éves ifju, ki a magyar, német és dalmát nyelvet beszéli, fűszer-, vas- vagy vegyeskereskedésbe. Közelebbi értesítést ad a krusevlyai jegyző.

Hirdetmény.

Nádaly község elüljárósága 3 hónapi időtartamra oly egyént keres, ki az adóügy, nemkülönben a község minden számadási munkálataiban járta. Az állomás azonnal elfoglalható. Bővebb értesítést ad a községi elüljáróság.

Nádaly, 1886. évi május hó 17-én.

Schindler s. k. Andrity G. s. k.
h. jegyző. 3-3 bíró.

Hirdetés.

Kis-Hegyesen a főutcán, a nagyvendéglővel szemben, **egy szép nagyvendéglő** egymásutáni három évre hasznobérbe adandó. A nagyvendéglő négy szép szobából, éléstárból, pincéből, felszerből és fedett tekepályából áll. A jelentkezők forduljanak a tulajdonoshoz, Szabó Jánosné szül. Varga Annához, Kis-Hegyésre.

Árverési hirdetmény.

A kulai kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi Klumpner András veprováci lakos végrehajtónak Sebők János veprováci lakos végrehajtást szenvedő elleni 243 frt 70 kr tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a kulai kir. járásbírósa) területén lévő, Veprováé községben fekvő, a veprováci 13. sz. tjkvben A. I. a. foglalt, Sebők János nevén álló 13. hr. 12. öi. sz. ház és beltelekre az árverést 400 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1886. évi július hó 7. napján délután 3 órákor Veprováé községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át 40 frot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kulai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1885. évi december hó 31-én.

Sztojkovits György,
kir. aljbíró.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 836/p. 1886. számú végzése által a hódásghí takarékpénztár végrehajtató javára, Basits Ackó, Proties Steván, Milovanov Pávó, Radonits Vászsa és Basits Steván ellen, 300 frt tőke, ennek 1885. év október hó 20. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 44 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag le- és felülfoglalt és 713 frt 50 krba becsült szobabutor, szarvasmarha, ló, kecsi, juhok stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Tovarisorván leendő eszközésére 1886. évi június hó 4-ik napjának délutáni 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Palánkán, 1886. évi május hó 22. napján.

Haba István
kir. bírósági végrehajtó.

HIRDETMEY.

Mellyel Bezdán mezőváros elüljárósága ezennel meghirdeti, hogy a város közönsége tulajdonát képező s a község egész bel- és külterületére kiterjedő bor és pálinka italméresi-jogot, a nagykorcsma, a dunai révcserda és a kozorai csárda épületekkel együtt, az 1887-ik évi ápril hó 1-ső napjának reggeli 8 órákor kezdődő három egymásután következő évre, **f. é. június hó 17-ik napjának délutáni 2 órákor**, a község háza tanácstermében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek hasznobérbe kiadja.

Ezen jog a község belterületén 17 korcsmában és külterületén 3 csárdában gyakorolható.

Minden egyes korcsma külön lesz árverezve, azonban az árverés megkezdése előtt 10 százalék bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlat is adható be külön-külön minden egyes korcsmára és egy összegben valamennyire is.

Az összesnek a kikiáltási évi ára 11,650 frt.

Az árverés leütés után azonnal kötelezi az árverezőt, a községet azonban csak a képviselő testület jóváhagyása után.

A részletes feltételek a régiiek, s ezek betekintheők a község háza tanácstermében a napnak bármely szakában.

Kelt Bezdánban, 1886. évi május hó 24-én.

Bosnyák János, Zsubori Gáspár,
jegyző. 3-2 bíró.

Hirdetmény.

Doroszló község elüljárósága ezennel közhírré teszi: miszerint az itteni község ház 170 öi területű fedelének új faszindellyel való helyreállításához megkívántató ács munkát árlejítés útján kiadandja.

Kikiáltási ár 250 frt.

Az árlejítés **1886. évi május hó 30-án d. u. 3 órákor** Doroszlón a község házánál lesz megtartva.

A feltételek a jegyzői irodában betekintheők.

Doroszlón, 1886. május 18-án.

Az elüljáróság.

A CSANTAVÉRI RÓM. KATH. „ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET“ FORGALMI KIMUTATÁSA

1886. április 30-ig.

BEVÉTEL.		Forgalom-kimutatás.		KIADÁS.	
	frt	kr		frt	kr
1 Alakulási díj	161	90	1 Váltókban	3810	—
2 Heti betét	4942	—	2 Kötvényekben	6924	—
3 Tőke törlesztés	2726	—	3 Magán betétek visz. fizetés.	2121	89
4 Felek magán betétei	4894	94	4 Könyvek, butor s egyéb költség	447	91
5 Késedelmi kamat	46	54	5 Betétek után fizetett kamatok	41	97
6 Rendes leszámítolási kamat	496	68	6 1886. ápril 30 án pénztári maradvány mint egyenleg	56	90
7 Kezelési díj	126	11			
8 Átiratási díj	8	50			
	13402	67		13402	67

VAGYON.		Vagyon-kimutatás.		TEHER.	
	frt	kr		frt	kr
1 Pénztári maradvány	56	90	1 Heti betétekre	4942	—
2 Váltókban	3118	—	2 Felek magán betéteire	2774	5
3 Kötvényekben	4891	—	3 Tőkésített kamatokra	35	17
	8065	90	4 Tiszta nyereség	314	68
				8065	90

BEVÉTEL.		Nyereség és veszteség.		KIADÁS.	
	frt	kr		frt	kr
1 Alakulási díj	161	90	1 Költségekre	447	91
2 Rendes váltó, kötvény kamat	496	68	2 Betétek után tőkésített kamat	35	17
3 Kezelési díj	126	11	3 " " kifizetett kamat	41	97
4 Késedelmi kamat	46	54	4 Tiszta nyereség	314	68
5 Átiratási díj	8	50			
	839	73		839	73

Csantavér, 1886. ápril hó 30-án.

Rekvényi János, igazgató. **Kontsek Imre,** könyvelő. **Ifj. Magosi Ferenc,** pénztárnok.
Kanyó János, Ernyes István, Szabó Antal, Vinczer Antal, Sinkovics Péter, felügyelő bizottsági tagok.